

528 P.P. 1-7 Fragments of history of the Setwaba and (Ndebele version) Moletlane tribes Elias M. Sethosa.
1 0-1b Ditabatsaxolwa xa babaso: K34/77 1/8

Ba Xomphahlele xe ba swanetse xo lwa, le Baka Mathabatha xo ba Ba Moletlane koba ba xa mmabolo. Ngaka Ha laela kxosi xore: Banna kamoka ba sethsaba, bo swanetse xore: bam ohle Lenti le le sese; Bosene bya xo swana le molabô. Xonne le ba motwa ka makxayô. Xonne molale fedile ba le otlolla. Ba le putla makareng xa bona le banna ba sethsaba se ba yako xo lwa le sôna.

Lentile; le swanetse xo epelwa ka mobung ka bohale, le ka hlôkômêlô; Xonne xe le epetse. Mahlabani ba tla laolwa xonne ba ya rumala sethsaba sela.

Xe sethsaba seo se ba l wonthsa ba tla thsaba. Ba labile xaxabô bona. Xe ba thetse lenti, ba tla tesba xore byale nama e tla bowa le mpya ya yôna.

2 Botla thsaba xanyane, xore: Dira tsa bona le tsôna di tle ka kweno xa lenti. Xe ba thetse Lenti, ba le ka xare; Lenti le le makareng a kexo xo mota mabonlô, xo ya thewene.

Byale xe, sengba Lenti ba bowa ka matla le ka bošoro, bo mnt boifisaxo. Ba Ha k lekedisâ manaba a bona; ba tsama ba ba bolaya ka sehloxo, le bošoro; le maanô. O boifisaxa.

Ba tesba xore ka kxang; ba tlare ba se hlwa ba fihla lenting la phêko ba tla be ba lapile. Xe xore: Lenti le ba feditse moko xeba le taboxa byale xe ba yo le taboxa xapê, ke xore ba yo ba bolaya xo feta le mola ba ba thoma.

Lenti le, le motwa ka dihlare tsa mame, le bo: "dira xadi bomwe." Byale xe, batho bao: ba bolailwengka tsela yeo ya sehloxo, xo Ha nyakwa: Bakxômana, le ba ba tsabaxaxo sethsabang seo.

3 Ditabatsaxolwa xa babaso seripa II

Xe Bakxômana, le Mahlomphaxi; ba hweditse, ba tla sexwa dithô, tsa mele tse nang le motomo o motona mo meleng wa motho.

Mithô tse: ba ya xo dia: Dipheko, le dihlare tsa xo tiya. Ke moka le xe sethsaba seo se ka boela sa tisa, se ka sesa blewa, se fenyâ sechaba seo, sese tserexo "Dithatha".

Kexorê: le detloxolwana tsa bona ditla no fêla di tesba; xore: "sethsaba sa bokêtsê se boxale." Ka ba ka la xore:

/tsôna

tšôna dinama tšela tša bo makxolwa bôna, di sa dira Dipheko, le mekxayô ya naxa yeo.

Byale Dingaka: ka nako yeo di tla thôma xo bolêla. boxale bya dikxoši, le xore ba laetše Dikoši le sethšaba xore: di ithutile kudu ka maatla.

4. Ditaba tša xolwa xa Babaso III ke tla Bolela, dintwa tša Batho ba xeo; ba kgale.

Sethšaba sa moletlane se tsebexa xabotse xore: ke Selete sa matêbêlê. Ditloxołwana tša: Tsutše. Xe ele ka thswanêlô, Nkabe ba bitšwa:

"Matsutsa"

Re kwa xore: Sethšaba se; xe batho kxalê, ba sa thswenywa; ke: mapono xoba mazulu. Sôna; se be se sa thswenyxe. Kabaka la bohlae bya dingaka tša bôna.

E be ele mehlo ya puso ya mamokêbê. Xe mokxwa ye: kamoka e hlaxa, Re kwa xove batho ba be ba - ipheina ba dula ba iketlile.

Mokxwa ke ofe o: o bexo o dira sethšaba se, xore se iketle bakeng sa manaba le hlorišexô yeo ya mapono? Mokxwa wo: Phêko e be ele xoxôna, E be ele phêko ya: nôxe e ibitšwaxo
5. mamoxašwa (Mamolapo) pheko ye: be e hlomilwe kaxare xa moxobe wa: Maxwaneng, mo naxeng ya motlapodi.

Kabaka la pheko yê ye: Re kwa xore: e be eve xe mapono a e tla, a re xe, a fihla; A h wetše ele xore: xo thšela Lepelle, e no ba meetse feela. Byale xe; mapono a nape a hwetše ele bothata: xo fihla, le xo tsêna ka xare xa bodiba ba xo šiša. Ka mokxwa wo, le ka tsela ye: Batho ba sethšaba sa moletlane, ba be ba sa hlorišwi ke: Mazulu.

Keka, le mehlôlô, ye: kamoka ba be ba e laetšwa ke: Dingaka tša, babaso.

Bašimane ba be ba le xôna ba xo kxaya, mekxayo ya xo thibêla monaba. Bašima bao ba bitšwa bofiri. Ba thšabesa le meloane ba tšama bare: firi! firi! firi!

6. Ka mokxwa o mobyalo ba be ba bitšwa Bofiri.

Sešipa: II Ditaba tšaxo fapana xaba molellane le Letaba.

/Letaba

Letoaba mehleng ya pele e be ele Letêbêlê: La moletlane. Ka thokô ya Leboa la motse wa mošatê, motse w a xa letoaba o be o le moe. Re kwa xore: Letoaba; e be ele motho wa boxale; fêêla ele moloko o monyenyanane.

Gbe ele moloko o monyenya kabaka la xoxe: o Hoxile xaxabô maune a lwelê le baxabô. Xomme a mêmô ba moletlane xore: ba tle ba mo thusê moo ntweng yeo.

Bya xe: Ba moletlane, kaxore e be ele mafsexa, bore xo Letoaba: "A re ye, re yo axa, xaxabo rena." Yena a dumêla, kaba la xo thêaba moxolwaxwê xe a mo fentšê.

Letoaba o ile a bonthêa, boxale bya xaxwe ka mokxwa o makatšaxo.

7X. E be ere xe ba tswela, ba ile Lesolong, la xo bolaea Ditaui. Banna ba xaxwê ba be bare: "Tau ke nkatse" (Ngonyama nkatai).

Re kwa xore: ba be ba swere tau ka: Mosela, maoto, ditsebê, le ka maboya. e sa phela. Ba e ya le yôna mošatê.

Ba moletlane, xeba ~~xxx~~ bôna xore: mokxwa wo o tla tšwêla pele, le pejana xo ba xa: Letoaba, ba thôma xo ba hlôya.

Eve xola ba ile lesolong, xe ba ile Ditaung xoba diphôšfôlông tšê dingwe, ba sepelele mo ba tsebaxo, ~~xxxx~~ xore: Ba xa Letoaba ba ile xôna.

Xe ba e kwa xore: Ba swere tau, xoba nkwê; ba tla kitimêla xo bôna ba ba betha, ka dithôka. Išita, le ka marumo, ba be ba no bo hlaba, xore: Ba ba lahliše sebata, se ba se swerexo.

8. Ba xa Letoaba: Ba bôna xore: Batho ba moletlane, ke dira xo bôna.

Ba thôma xo šika ba itukišeditšê ntwâ.

Re kwa ile ka tšatšî le leng, xe, Banna ba xa Letoaba, ba swere, Tau, ba bôna ba moletlane, bo e tla ka mešutšô: Le bôna bare: "Aowa; xô - na" Ya napa ya eba ntwâ, Ba moletlane ba thêaba.

Mokxwa wo, o hlaxile xa bedi, xk xo iša borarong. Xe ba moletlane ba bôna xore; di lama le Borafi, ba loxa sexwê.

Xwathwe: "Letoabale moletlane, ba swanetšê xo ya lesolong, kua mothopyaneng." Erile xola ba le xôna; Bare: "Lena matêbêlê axa

/Letoaba

Letoaba beang Marumo fose, le ye kua xare xa Sepalô, le yo dumedisa kxoši.

Xo ile xe xo setše xole byalo; ba moletlane, ba swara, hlôxô tšela tša morwa letoaba, ba di bolaya.

9. Mašaledi a thšabêla xae. Kxoši ya bôna, xe ebôna moe, ya roma motseta wa yôna, xokxoši Sekhukuni. Xo mmotša ka mo ba moletlane ba bolailexo bana ba xaxwê ka sehloxo.

Kxoši ya Bapedi, xe a e kwa tšeo kamoka a fodiša hlôxô. Are: "Xo lokile, bao ba moletlane ke tla bônana le bôna."

O ile a lebadisa, ba moletlane, ka xo fitiša ngwaxa o tee. E rile ka moraxo xa moe, Sekhukuni a memo Dira tša xaxwê kamoka, le tša ka ~~mm~~ mathokô. Xo tšeya bo: molepô le dikxale. Are xo bôna: "He yo bolaya Bamoletlane." a ba ababotša le mabaka. Ba moletlane le bôna ba ile ba bitšwa. Kore kamoka ba yo xahlana Sekakakeng, kua thokô tša polokwane Bare xo ne kxako; Xomme kxoši Sekhukuni o a e nyoka. Xomme e swanetše xo swarêlwa kxoši.

10. E rile xe ba setše, ba fihlile moe. Mokxomaana, a ema are: "Letoaba a boêlê ka ko thokô a mošhi." Ba xa Letoaba, ba thšoxa kudu, ckuku, ka matla. Ba xopola xobane. mohlomong; ba nyaka xo ba bolaya byale ka tšatši lela la mothopyaneng.

Ba ile ba ba nthšwa ka bohloko, xob moletlane. Erile mola: Ba xa Letoaba ba le ka thokô, Mokxoš wa kwala. Dira tša phallela ba moletlane tša ba bolay ruruk! ka sehloxo. Kxoši Selloi a thšaba a ya xae. kaxore obe a ena le lebelô la xo šiša.

Fêela le yêna, a seke a thuša selo kaxore: Sekhukuni o be a bei ba xa: Majo, kua sefateng nonyane mo sefateng seo xa xo wa patlalata ke teela ya dinaô. Le lehono e xôna mo thabeng ya matome ka ya bohlabêle ba yôna.

- Xona moe, Kxoši Sello: I o ile a hwetša Banna ba xj xa maja. Kxopêla ~~mm~~ meetše, ba mo fa; o ile xe a e nwa motho a mo hlaba ka lerumo ba napa ba mmolaya. Ba ripa hlôxô ba yo laetša Sekhukhune kua: Direng.

He kwa xore: kxošsellobe a e nale dikxomo tše: dithšweu fêela tša xo hlôka le mmala o šele. E Dikxomo tše Lekxolo (100).

Kxoši Mpahlêlê, e be ele moxwera wa kxoši sello yo bohloko ba botšana diphiri kamoka. He kava xoreike kxoši

/MMX Mpahlêlê

mphahlêlê yo a ilexo a ya kua Moxoto, amorakeng wa kxoši ya Moletlane; ko ya xo tšea dikxomo tšeo, thekengla badiša.

Naxa ya Moxoto ka nako yeo; xobe xo sa baxwa ba le motse. Ele morakeng, no xo fulaxo dikxomo tšamotse wa mošatê.

Ba xī xa: Letwaba ba napa ba bōna xore kxōtsō e ka se sa ba xōna, xo bōnale ba moletlane, Ba napa thotha ba boēla xaxabo bōna Maune.

12. Tšaba xa Letwabamo Maune.

Re kwa xore: ba xa Letoaba ba ile xe ba šetše ba phumexile moletlane, ba thōma xo ba sethšaba sa xo tšio. Ba ya ba axa motse o Moxolo thabeng tša kua bohlabēla ba Maune.

Xōna mowe, ba napa ba ata ya ba sethšaba se se olo ba bušwa ke: Dikxoši tše maatla tša boxale.

Mothethea motswala kxoši e bile yēna mokxōmaana o Moxolo wa Maune a le sehloxo, a bile a e na le maanō. Re kwa xore: mo pušong ya Letoaba mothethea o be a se na setho o be a e ja le ba ntlo ya boxoši.

Kabaka leo o be a bōna ele kxoši. O be a bitšwa: Mothethea motswala kxoši Sefane sa xaxwê peleng, ebe ele Lerumo. Ka: dikwêrō, a fetošwa, ya ba-masexa molomo,

13. monna yo mongwê wa boxale bare ke: Selekanyame, a tla a fediša leina le la dikwekō, a e na le monna yo mongwê wa boxale ele mašia fêla.

Kamoraxo xa mowe ya ba, ba xa Lerumo e xape, Lerumo o Moxolo, o be are xe a ile; masolong, xo ya xo tsoma a fele a e tla le dikxomo a di thopile xo batho ba bang kwa kxolê. Kxoš e kxolo e motsiši ere: Na wēna dikxomo tše o di tšea kae? Xe a fêtola are: A! "Maqcadilana, se'ro a thoša, thosa, a nampe a g balenge, se dehge degxomo." Kabaka leo a napa a bitšwa: "Sethosa". Le lahono ke Sethšoba se se nthši sa xa sethosa, fêla ba phatlatetše kudu.

Ke ka mo ba ithêtaxo bare: Sethosa sa masetlwa, a nthswanyan; Mothethea motswala kxoši.

14. Re kwa xore: ba ile ma tšea mohumaxadi bare ke Mmathšipi a etša kua maroteng. E rile xe kxoši e hwile obuša sethšoba sa matšbêlê a xa Letoaba.

/s rile

E rile ka ngwaka o mongwê, mokxômaana wa maroteng a ya, xona xo bôna Bakxômaana le mohumaxadi kua xa-letaba. A ~~amx~~ dula moe Sebakanyana, e be ere xe; dikxomo di tsêna mathapama a bôna ditaba tša xo makatša kudu.

Dikxomo tše di be di sa tswalelwe di be di beêlwa tesabana la: mošunkwane mo seferong. Xo ne Fôô ye elexo modiša we lešaka leina la yôna ele: "Phuti ka duma." Kxomo ye, ebe e e nwa byalwa byalo ka motho. Ba be ba e thšêlêla ka xare xa nkxô e kxolo e nwêla xo yôna; ka: moswane le mantšibowa.

15. Mokxomaana wa maroteng xe a bôna taba ye; a makala kudu. A botšiša xore e dirilwe jwang?

Xomma a se ke a hwetša tsela ya nnete.

E rile Mongwa leêtô, xe a fihla xaxabô, a botša: kxoši ya xaxwê se a se boneng maune. Sekhukhuni, xe a e kwa tšeo; a laêla Lexadimane mokale yo mong wa xaxwê xove: a ye xo tšea kxomo yao.

Ke moka Lexadimane a kxoboketša banna ba xaxwe ba marumo, ba tloxa ba ya maune. Ba laetšwe xore: ba swanetše xo lwa le matšbêlê xe ele xove a xena le kxomo ya xo nwa byalwa ka lefiso.

Krile Mantšiboa a ba tsenexo ka ôna; ba rôbda kxaufai le motse wa mošate, sebokanyana le ôna.

16. Ke kwa xore, Krile ka mesô, monna yo mongwê wa xa Letoaba a felexetša phirikua thabeng, a bôna e le xore phiri e ya xana. A fêla a e reta ka maina a yôna are: Orenge phiri, rheri thšaba mesô, morwa mantôpêlê moloï xa bonwe ka maahlô. Yôna ya fêla e xana xo sepela.

Le yêna a thomo xo thšoxa mokxwa wa phiri ye. A lebêlêla pele a bôna dithla tša marumo di phadima mo lefokeng. O napa a thšabêla xae a napa a tsebiša bohle seo a se boneng.

fêla xwa se ke xwa hlaxa selô; Yare ka moraxo xa matšatši e se makae, e sax le bošexo, a tsêna maxadimane ntweng, mohla xo ja xa lebêlêlane.

Ba swarana le banna ba mošatô fêla, se letšatši le hlaba ba e tahlâ ka xare xa ~~kxax~~ kxôrô.

/Batho

Batho ba fedile, xo šetše mohumaxadi a mošī. Bare xo yêna nke o e fe byalwa re bonê xe e ka nwa; a e fa a fêla a e rêta ka maina a yêna a mabotse.

mohumaxadi are xo bôna; nthopeng le sepeleng le nna, xobane batho ba ba tlaxo, ba tuka mellô ba tla le kwiša bohloko bakeng sa ditopo tsela di lexo ka ntle. Bare xo yêna; Xo xo no motho fa re ba feditše."

"Xo lokile." Xo bolêla mohumaxadi e rile xe letšatši lere namedi (8 a.m.) a tšêna maxaxane a xo longua ke dithšithšidi. Kamoka bare: "Mošatê o ja sehuba, Sethosa sa masetloa a nthawanyane a fêla a e ja kati kua pele xa bôna.

He kwa xore le ka mo xare xa kxôrô xo tsene bôna ba xa sethoso, pele xa maune kamoka. Kxošiya bôa ele: "Tloko-tloko a diala."

18. Kxošana ye ya bôna e be e swana le motho wa xo xafa. He kwa xore o ile kuka motho ka mafahla a nmeletša xodimo, xe a wêla fase a bolawa ka sehloko.

He kwa xore ba ile ba lwa le modimane, ba a fetša ka mokxwa wa xo šiša. Yena Lexadimane ka nooša, o be a fetetše pele le banna bo bangwê, xo yo nyaka batho ba bangwê ba a ka bexo a ka ba bolayo re boditšwe xore o ile a xomišwa.

Xe a bowa a hwêtsa xo swelê dikxong xo šetše melôra. Xe a fihla, a hleba motho ka lerumo a ba a tšwa mala. Ya swarana xo fihlêla, lexadimane a bôna xoba boma ba xaxwê ba fêla. A thšaba a leba thokô ya moletje le masoxana a mangwe, a a setsêmo.

Ba moletje le bôna ba ba bolaya maxadimane a šetše a lapile.

19. He kwa xore: monna yo mongwê, wa maxadimane; o ile are xo bôna ntwā e befile a e kwatša fase a tšea mala a motho wa xo bolawa a ikapeša ka ôna a itiya eka o hwile.

O ile xe a fihla tloko-tloko le bonna ba xaxwê. A mmôna, banna ba xwaxwê bare: "Xa sa ba hwa." yêna are xo bôna, "O hwile mo leseng." kaxore ba be ba mo thšaba ba napa ba mo feta.

Yena a šala le yêna are xo yêna: tsoxa o nape o thšabêšê xaxeno ka bohlale xore batho bale ba se ke ba xo bôna ba tloxa ba xo bolaya."

/Maxadimane

maxadimane xe a fihla xae, a šia le xo ya ka xae
ka ba la xo thšaba xore kxoši Sekhukhuni o be a ku ba bolaya.

End. S. 528.